نشریه علمی پژوهشی

علوم و فناوری **کامیوزی**

http://jstc.iust.ac.ir

شبیهسازی رفتار ترمومکانیکی کامپوزیت شیشه اپوکسی شامل آلیاژ حافظهدار تحت بارگذاری استاتیکی

فتحاله طاهری بهروز^{ا*}، علی کیانی^۲

۱- استادیار، مهندسی مکانیک، دانشگاه علم و صنعت ایران، تهران ۲- دانشجوی کارشناسی ارشد، مهندسی مکانیک، دانشگاه علم و صنعت ایران، تهران * تهران، صندوق پستی ۱۶۸۴۶۱۳۱۱۴، taheri@iust.ac.ir

چکیدہ	اطلاعات مقاله
 آلیاژهای حافظهدار نوعی خاص از مواد حافظهدار هستند که با افزایش دما میتوانند تغییر شکلهای بزرگ را بازیابی کرده و به شکل اولیه	دریافت: ۹۴/۱۲/۹
خود بازگردند. در این مطالعه شبیهسازی عددی رفتار ترمومکانیکی کامپوزیتهای تقویت شده با آلیاژهای حافظهدار تحت بارگذاری	پذیرش: ۹۵/۲/۴
استاتیکی و تک محوره، انجام شده است. با قرار دادن سیمهای حافظهدار درون کامپوزیت اولیه، رفتار مایکرومکانیکی کامپوزیت بهصورت یک منحنی دوخطی مشاهده میشود که علت آن تبدیل فاز درون سیمهای حافظهدار و غیرخطی بودن رفتار کامپوزیت اولیه میباشد.	كليدواژگان:
پس از شبیهسازی بهمنظور صحتسنجی، از نتایج آزمایشگاهی موجود در مرور ادبیات استفاده شده است. پس از اعتبارسنجی مدل، اثر	الياژ حافظەدار
عوامل مختلف مانند: مقدار پیشکرنش سیمها، اثر دمای بارگذاری و شرایط سطح تماس میان سیمهای حافظهدار و ماتریس اپوکسی	کامپوزیت بیش کرنش
بررسی شده است. همچنین یک روش تئوری برای محاسبه کرنش فشاری و کششی موجود در کامپوزیت و سیمها، پس از رهاسازی سیمهای پیشکشیده ارایه شده است. بر اساس نتایج بهدست آمده، در نظر گرفتن چسبندگی سطحی ضعیف میان سیم حافظهدار و	پیس ترتس چسبندگی سطحی ضعیف
ماتریس زمینه باعث نزدیکی نتایج شبیهسازی شده به نتایج آزمایشگاهی نسبت به حالت چسبندگی بینسطحی کامل، شد. افزودن	
پیشکرنش به سیمهای حافظهدار باعث ایجاد تنش فشاری اولیه درون کامپوزیت شده و مقدار آن با افزایش دما بیشتر نیز میشود اما این	
پدیده، جدایش بینسطحی میان سیمهای حافظهدار و ماتریس را نیز افزایش میدهد. بنابراین در طراحی کامپوزیتهای تقویتشده با	
سیمهای حافظهدار، باید برای مقادیر پیشکرنش اعمالشده به سیمهای حافظهدار و دمای کاری کامپوزیت، مقادیر بهینهای انتخاب شود.	

Simulation of thermo-mechanical behavior of glass-epoxy composites containing shape memory alloy under static loading

Fathollah Taheri-Behrooz*, Ali Kiani

Department of Mechanical Engineering, Iran University of Science and Technology, Tehran, Iran *P.O.B. 1684613114, Tehran, Iran, taheri@iust.ac.ir

Keywords	Abstract
Shape Memory Alloy	Shape Memory Alloys (SMAs) are a type of Shape Memory Materials (SMMs) which can recover large
Composite	deformation and return to their primary shape by rising temperature. In this study, numerical simulation of
Pre-strain	thermo mechanical behavior of composites reinforced with shape memory alloys under static uniaxial
Weak interface bonding	loading was conducted. By inserting SMA wires inside the host composite the macro mechanical behavior of hybrid composite changed to a bilinear curve which is due to the phase transformation of SMA wires and nonlinear behavior of host composite. Simulated results are compared with available data in the literature. Validated model is used to evaluate the effect of various parameters as, wires pre-strain, temperature, interface conditions between SMA wires and Epoxy matrix on hybrid composite behavior. Also a theoretical method was developed to calculate the compressive and tensile strain induced in host composites and wires, after releasing of SMA wires. According to the results obtained, considering weak interface between SMAs wires and matrix improved simulation results rather than perfect bonding assumption. Pre-strained SMA wires would cause initial compressive stress in the host composite and its value will increased by increasing service temperature, however, it will increased interface separation of SMA and host materials, too. Therefore, in design of Shape memory alloys hybrid composites, optimum amount of applied pre-strain on

Please cite this article using:

برای ارجاع به این مقاله از عبارت زیر استفاده نمایید:

Taheri-Behrooz, F. and Kiani, A., "Simulation of thermo-mechanical behavior of glass-epoxy composites containing shape memory alloy under static loading", In Persian, Journal of Science and Technology of Composites, Vol. 3, No. 2, pp. 111-122, 2016.

لی و دیگران [۹]روی اثر اضافه نمودن الیاف کوتاه حافظهدار بر روی

لی و همکاران [۱۰] بر روی رفتار مکانیکی ماکروسکوپی کامپوزیتهای

رفتار ترمومكانيكي كاميوزيتها مطالعه نمودند و مشاهده نمودند كه افزايش

درصد حجمی سیمها باعث افزایش مدول یانگ شده و کاهش درصد حجمی

تقویت شده با الیاف حافظهدار همراه با در نظر گرفتن چسبندگی ضعیف بین

سطحی تحقیق نمودند و مشاهده نمودند که این کامپوزیتها از خود یک

رفتار دوخطی نشان میدهند که به دلیل تبدیل فاز مارتنزیتی درون سیمها

می باشد. بر طبق نتایج آن ها کرنش شکست ۰/۱ درصد کاهش و استحکام

نهایی ۳/۴ درصد افزایش مییابد. البته این افزایش استحکام بهوسیله

سیم حافظه دار و ماتریس زمینه تحقیق نمودند و دریافتند که افزایش خواص

كامپوزيتها با جدايش بين سطحي محدود مي شود و اين جدايش به عوامل

بسیاری نظیر مقدار پیش کرنش اعمال شده به سیمها، دمای کاری سیمهای

حافظهدار، بهبود سطحی صورت گرفته بر روی سیمهای حافظهدار و غیره

بستگی دارد [11]. لائو و همکاران [1۲] با انجام دادن آزمایش بیرون

کشیدن سیم حافظهدار و استفاده از یک روش برهمنهی ساده، به بررسی

خواص بین سطحی ماتریس و سیم حافظهدار پرداخته و اثر تغییر دما را بر

روی این خواص بررسی نمودند. آنها در مطالعهشان دریافتند که افزایش دما

و افزایش نیروی بازیابی شده، باعث افزایش تنش بحرانی جدایش در سازه

كامپوزيتي مي شود. مطابق با نتايج آن ها افزايش دما علاوه بر افزايش تنش

جدایش، مقدار جابجایی مورد نیاز برای جدایش افزایش یافته است و این

وانگ و همکاران [۱۳] به صورت تحلیلی به بررسی تنش تبدیل فاز برای

سيم حافظهدار در حال بيرون كشيده شدن از ماتريس الاستيك پرداختند و

با استفاده از مدل تحلیل برشی^۷ به بررسی توزیع تنش در طی بیرون کشیدن

سیم پرداختند. خلیلی و همکاران [۱۴] با در نظر گرفتن یک عنصر حجمی

نماینده^به صورت استوانهای به بررسی خواص مکانیکی کامپوزیت مرکب با

سیم حافظهدار کوتاه و بلند با در نظر گرفتن چسبندگی بین سطحی

پرداختند. آنها پس از بهدست آوردن خواص بین سطحی، با شبیهسازی

صورت گرفته، خواص الاستیک کامپوزیت مرکب را مانند مدول الاستیک

محوری، عرضی و نسبت پواسون را بررسی نمودند. بر اساس نتایج بهدست

آمده، زاویهدار کردن سیم حافظهدار به اندازهی ۱۵ درجه باعث ۹ درصد

کاهش در مدول محوری و ۱۰ درصد افزایش در مدول عرضی شده است. هو

و همکاران [۱۵] یک مدل تحلیلی برای بررسی تنش مورد نیاز برای بیرون

کشیدن یک سیم حافظهدار از درون زمینه الاستیک ارائه نمودند. بر اساس

مطالعه انجام شده تنش محوری برای بیرون کشیدن سیم حافظهدار از

ماتریس الاستیک به طور قابل توجهی از بیرون کشیدن یک سیم الاستیک کمتر است که این به دلیل تبدیل انجام شده درون سیم حافظهدار است.

جدایش بین سطحی میان سیم حافظهدار و کامپوزیت زمینه پرداختند. شروع

و گسترش ترک بین لایهای را برای یک سیم تنها و چند سیم حافظهدار

مجاور یکدیگر بررسی نموده و و با نتایج مدل مکانیک شکست خطی مقایسه

نمودند. مطابق با بررسی صورت گرفته جدایش بین سطحی موضعی باعث

كوشچ و همكاران [18] با استفاده از مدل المان بين سطحي به بررسي

نشاندهندهی بهبود خواص چسبندگی بین سطحی با افزایش دماست.

همچنین محققین بسیاری بر روی اثر خواص بین سطحی میان

آن باعث کاهش آرام در تنش تسلیم و مدول کامپوزیت می شود.

چسبندگی بین سطحی ضعیف محدود میشود.

۱– مقدمه

با گسترش روشها و فرآیندهای ساخت، کامپوزیتهای تقویتشده با آلیاژهای حافظهدار به عنوان یک نماینده از سازههای هوشمند یا کامپوزیتهای هوشمند مورد توجه بسیاری از محققین قرار گرفتهاند. در سالهای اخیر استفاده از آلیاژهای حافظهدار¹ به دلیل داشتن خواص ویژهی آنها از جمله اثرحافظه شکل^۲، سوپرالاستیسیتی^۳ و قابلیت میرایی بالا در سازههای هوشمند و حسگرها افزایش یافته است. کامپوزیتهای تقویت شده با آلیاژهای حافظهدار نوعی از این سازههای هوشمند هستند که به طور کلی دارای استحکام، سفتی، انرژی شکست و فرکانس طبیعی بالاتری نسبت به کامپوزیتهای تقویت نشده میباشند [۱–۴]. بنابراین این سازههای تقویت شده برای استفاده در کاربردهایی مثل هوافضا، پزشکی و مهندسی عمران مناسب میباشند.

در طی بارگذاری ماکرومکانیکی، رفتار تنش _ کرنش این کامپوزیتها به صورت یک منحنی دوخطی⁴ میباشد که به دلیل تبدیل فازی است که در سیمهای حافظهدار رخ میدهد. استفاده از خاصیت بازیابی شکل سیم های حافظهدار میتواند منجر به گاهش ترک خوردگی زمینه در سازه های کامپوزیتی و همچنین کاهش تمرکز تنش در نوک ترکها شود. اعمال پیشکرنش^۵ به سیم ها و استفاده از خاصیت اثر حافظهی شکل در دمای بالا میتواند باعث نیروی بازیابی قابل توجهی روی کامپوزیت شود، باید توجه داشت اعمال مقادیر پیشکرنش بالا، باعث جدایش بین سطحی میان زمینه و سیم حافظهدار نشود [۵]. بنابراین این ضروری است که بر روی رفتار ترمومکانیکی کامپوزیتهای تقویت شده با سیمهای حافظهدار پیش کشیده با و همچنین جدایش بین سطحی میان سیم حافظهدار و ماتریس زمینه طی بارگذاری کامپوزیت، بیشتر تحقیق شود.

محققین بسیاری بر روی رفتار مکانیکی ماکروسکوپی کامپوزیتهای تقویتشده با سیم حافظهدار تحت شرایط آزمایشی مختلف تحقیق نمودند و به طور کلی دریافتند که استفاده از سیمهای حافظهدار باعث بهبود استحکام، سفتی و انرژی شکست کامپوزیت اولیه میشود [۶-۸].

شیماماتو و دیگران [۶] به بررسی خاصیت اثر حافظه شکل در دماهای متفاوت، برای سیمهای همراه با پیش کرنش، بر روی مقدار تمرکز تنش در نوک ترک پرداختند. آنها در مطالعه شان از دو روش گرمادهی مستقیم و غیرمستقیم استفاده نمودند و دریافتند که روش گرمادهی با جریان مستقیم به دلیل ایجاد نیروی بازیابی بیشتر باعث کاهش بیشتری در تمرکز تنش می شود. تایا و دیگران [۷] با جاسازی سیمهای حافظه دار پیش کشیده در کامپوزیتهای زمینه فلزی و ارائه یک مدل تئوری، تنش تسلیم را برای این کامپوزیتها محاسبه کردند. بر طبق نتایج به دست آمده، برای مقادیر بین صفر تا ۲ درصد پیش کرنش، تنش تسلیم کامپوزیتها افزایش می ابد و برای مقادیر بین ۲ تا ۳ درصد پیش کرنش کاهش یافته یا ثابت می ماند. رغوان و مربه در کامپوزیتهای زمینه پلیمری تقویت شده را بررسی نموده و دریافتند که با افزایش مقدار پیش کرنش سیمها، قابلیت میرایی غیرفعال³ در کامپوزیت بهبود یافته و به طور کلی باعث بهبود چقرمگی زمینه پلیمر ترموست می شود.

4. Bilinear

نشریه علوم و فناوری **کا** *م***پو** *ز***یت**

^{1.} Shape Memory Alloy 2. Shape Memory Effect

^{2.} Shape Memory 1 3. Super Elasticity

^{5.} Pre-Strain 6. Passive Damping

^{7.} Shear - Lag model

^{8.} Representative Volume Element (RVE)

توزیع مجدد تنش و کاهش قابل توجهی در حداکثر تنش در اطراف سیم حافظهدار شده و این باعث جلوگیری از ایجاد جدایش بین سطحی در نزدیک ترین سیم حافظهدار میشود. مطابق با نتایج صورت گرفته ضریب تمرکز تنش و نرخ رهاسازی انرژی کرنشی به برهم کنش میان سیمها و چیدمان سیمها نسبت به یکدیگر حساس میباشند.

دیوود و همکاران [۱۷] اتصال بین سیمهای حافظهدار با پلیمر تقویتشده با الیاف کربن را بررسی نمودند. مطابق با نتایج بهدست آمده دو مکانیزم متفاوت برای جدایش بین سطحی وجود دارد. مکانیزم اول جدایش کامل قبل از تبدیل فاز مارتنزیتی و مکانیزم دیگر جدایش بعد از تبدیل فاز مارتنزیتی. استحکام برشی بین به نوع مکانیزم بسیار وابسته بوده و در جدایش با مکانیزم دوم مقدار آن افزایش مییابد. به طور مشابه پاینده و محکاران [۸۱–۱۹] دریافتند که هنگامی که تبدیل فاز رخ ندهد نرخ جدایش بین سطحی سریعتر از حالتی است که تبدیل فاز مارتنزیتی رخ دهد. البته نرخ جدایش به نرخ جابه جایی و همچنین تغییر طول در طی تبدیل فاز وابسته میباشد. همچنین آنها دریافتند که تنش اعمالی برای جدایش بسیار به مدول الاستیک سیم مورد استفاده وایسته میباشد. طاهری و دیگران [۱] به مرسی رفتار ترمومکانیکی کامپوزیتهای تقویت شده با سیمهای حافظهدار پیش کشیده، تحت بارگذاری استاتیک پرداختند. آنها دریافتند که قرار دادن سیمهای دمای بالا درون ماده باعث بهبود سفتی و استحکام کلی ماده میزبان میشود.

در این تحقیق مدلسازی المان محدود صفحه ککامپوزیتی تقویت شده با سیمهای حافظهدار تحت بارگذاری استاتیکی با در نظر گرفتن چسبندگی بین سطحی ضعیف شبیهسازی شده است و اثر پارامترهای مختلف از قبیل پیش کرنش سیم ها، دمای فعالسازی و جدایش بین سطحی بر روی رفتار کلی بررسی شده و با نتایج آزمایشگاهی مقایسه شده است. در قسمت اول به بررسی کارهای انجام شده در این زمینه پرداخته شده است. در قسمت دوم به مدلهای تئوری استفاده شده و مشخصهسازی خواص مواد استفاده شده پرداخته شده است. در قسمت سوم به نحوه مدلسازی و همچنین ارائه نتایج مدلسازی اجزا محدود و مقایسه آنها با نتایج آزمایشگاهی موجود پرداخته شده است. در قسمت چهارم

۲- مدلهای تئوری و مشخصهسازی مواد ۲-۱- مدل تئوری سیم حافظهدار

تا کنون مدلهای تئوری زیادی برای پیشبینی رفتار ترمومکانیکی آلیاژهای حافظهدار ارائه شدهاند که هر کدام دارای ویژگیهایی میباشند. از جمله مدلهای یک بعدی میتوان به مدل لیانگ و راجرز [۲۰]، تاناکا [۲۱]، ایوشین و پنش [۲۲]، برینسون [۳۲] اشاره نمود و از جمله مدلهای سهبعدی میتوان به مدلهای بوید و لاگوداس [۲۴–۲۵]، آریکیو و تیلور [۲۶] اشاره نمود. در این مطالعه از مدل یک بعدی برینسون استفاده شده است.

در این مدل متغیر داخلی درصد حجمی مارتنزیت برای اولین بار به مؤلفههای ناشی از دما و تنش تجزیه شد. ξ_T درصد حجمی مارتنزیت ناشی از دما است که منجر به مارتنزیت چند واریانتی می شود و ξ_5 ناشی از تنش می باشد که منجر به مارتنزیت تک واریانت می شود. بر طبق این معادله ساختاری محاسبه درصد مارتنزیت و تنش به صورت زیر است.

$$\xi = \xi_T + \xi_S \tag{1}$$

$$\sigma - \sigma_0 = E(\xi)\varepsilon - E(\xi_0)\varepsilon_0 + \Omega(\xi)\xi_s - \Omega(\xi_0)\xi_0 + O(T - T_0)$$

اندیس صفر اشاره به حالت اولیه دارد. حروف m A، Ω و O به ترتیب نشان دهندهی مدول الاستیک، تانسور تبدیل فاز و تانسور ترموالاستیک (ضریب انبساط حرارتی ماده حافظهدار^۱) هستند. در این مدل مدول کلی به صورت تابعی خطی از مدول آستنیت و مارتنزیت فرض شده که به صورت رابطه (۳) میباشد.

$$E(\xi) = E_S^a + (E_S^m - E_S^a)\xi \tag{7}$$

با توجه به (ξ)*E*، مدولهای دیگر تابعی خطی از ξ خواهند بود که بهصورت روابط (۴) و (۵) هستند.

$$\Omega(\xi) = -\varepsilon_L E(\xi) \tag{(f)}$$

$$\Theta(\xi) = \mathcal{E}(\xi)(\alpha_a + (\alpha_m - \alpha_a)\xi)$$
 (Δ)

که _۵*a* و a_m به ترتیب ضرایب انبساط حرارتی آستنیت و مارتنزیت هستند.

با توجه به روابط گفته شده باید ξ مشخص شود. قوانین تکاملξ برای تبدیلهای آستنیت به مارتنزیت و برعکس به صورت زیر هستند.

برای تغییر فاز از آستنیت به مارتنزیت در حالت
$$T \geq M_S$$

$$\begin{split} \sigma_{s}^{cr} + \mathcal{C}_{M}(T - M_{s}) &< \sigma < \sigma_{f}^{cr} + \mathcal{C}_{M}(T - M_{s}) \quad (\aleph) \\ \xi_{s} &= \frac{1 - \xi_{s0}}{2} \cos \left[\frac{\pi}{\sigma_{s}^{cr} - \sigma_{f}^{cr}} \{ \sigma - \sigma_{f}^{cr} \\ &- \mathcal{C}_{M}(T - M_{s}) \} \right] + \frac{1 + \xi_{s0}}{2} \\ &\sigma_{s}^{cr} < \sigma < \sigma_{f}^{cr} \; , T < M_{s} \; \text{order} \; , \end{split}$$

$$\begin{aligned} \xi_{s} &= \frac{1 - \xi_{S0}}{2} \cos \left[\frac{\pi}{\sigma_{s}^{cr} - \sigma_{f}^{cr}} \{ \sigma - \sigma_{f}^{cr} \} \right] + \frac{1 + \xi_{S0}}{2} \qquad (\wedge) \\ &: T > A_{S} \text{ intrice } c_{s} \text{ constrained} \\ \eta_{s} &= \zeta_{A}(T - A_{f}) < \sigma < C_{A}(T - A_{s}) \qquad (\mathbf{q}) \\ \xi_{s} &= \frac{\xi_{S0}}{2} \left\{ \cos \left[a_{A}(T - A_{S}) - \frac{\sigma}{C_{A}} \right] + 1 \right\} \end{aligned}$$

در روابط بالا C_M و A^D ثوابت مادی برای بیان ارتباط بین تنش های بحرانی تبدیل و دما هستند و M_f M_f A_s , M_f A_s و دما هستند و دما هستند و یایان تبدیل های مارتنزیت و آستنیت هستند.

۲-۲- مدول مؤثر کامپوزیت

با جاسازی سیمهای حافظهدار درون کامپوزیت خواص مکانیکی آن مثل سفتی، استحکام و غیره تغییر میکنند. مدول مؤثر را میتوان از طریق قانون ترکیب^۲ محاسبه نمود. برای استفاده از این قانون باید توجه داشت که رابطهی رابطهی تنش کرنش ترکیبات باید خطی باشد. در این تحقیق نیز، این قانون در قسمت خطی ابتدای نمودار تنش کرنش آلیاژ حافظهدار و قسمت خطی تبدیل فاز استفاده شده است. بر طبق این قانون میتوان نوشت.

$$E_{SMAHC} = E_S V_S + E_m V_m + E_c V_c \tag{(1)}$$

در این رابطه E_s مربوط به مدول سیمهای حافظهدار و E_c مربوط به مدول کامپوزیت و E_m مربوط به مدول ماتریس بین سیمهاست. قابل ذکر است که از آنجایی که یک لایه سیم حافظهدار به همراه ماتریس اطراف آن در میان لایههای پیش آغشته⁷ قرار گرفته است درصد حجمی ماتریس نیز محاسبه شده و در روابط گنجانده شده است. در محاسبه مدول تئوری صفحه

نشریه علوم و فناوری **کا** *می***و**

^{1.} Thermal coefficient of expansion for SMA material

^{2.} Rule Of Mixture 3. Prepreg

هیبرید، مدول رزین در هر دو دما برابر با ۲ گیگاپاسکال [۱] در نظر گرفته شده است. با جایگذاری رابطه (۳) در رابطه (۱۱) رابطه (۱۲) بهدست می آید.

 $E_{SMAHC} = V_S(E_S^a + (E_S^m - E_S^a)\xi) + E_m V_m + E_c V_c$ (17) با توجه به رابطه مدول مؤثر، استحکام نهایی قطعه را میتوان از معادله (۱۳) بهدست آورد.

 $\sigma^{u}_{SMAHC} = V_{s}\sigma^{u}_{s}(\varepsilon^{s}_{max}) + V_{comp}\sigma^{u}_{comp}(\varepsilon^{comp}_{max})$ (۱۳) که در این رابطه σ^{u}_{s} و کامپوزیت SMA و کامپوزیت تقویت شده میباشند.

۲-۳- مشخصهسازی مواد

۲-۳-۱ کامپوزیت زمینه

کامپوزیت زمینه از اپوکسی تقویت شده با الیاف شیشه بافته شده میباشد که خواص آن در دمای محیط و دمای بالا در جدول ۱ آورده شده است.

جدول ۱ خواص کامپوزیت بافته شده (۰/۹۰) در دمای پایین و بالا [۲۷]

$G_{xz} = G_{yz}$ (GPa)	G _{xy} (GPa)	$ \begin{array}{l} \vartheta_{\chi z} \\ = \vartheta_{y z} \end{array} $	9 _{xy}	E33 (GPa)	E ₂₂ (GPa)	E11 (GPa)	
۲/۵۷	۴/۲	• /٣	•/١٣٨	۵/۱۴	۲۱/۷	7 I/Y	دما پايين
۲/۵۷	۴/۲	• /٣	•/١٣٨	۵/۱۴	۲۳/۹	۲۳/۹	دما بالا

ابتدا بر روی نتایج آزمایشگاهی یک برازش منحنی انجام شده و سپس از خواص مکانیکی بهدست آمده برای شبیهسازی استفاده شد. رفتار تنش-کرنش کامپوزیت و برازش منحنی انجام شده برای هر دو دما در شکل ۱ نشان داده شده است.

شکل ۱ رفتار تنش - کرنش کامپوزیت بافته شده الف. دما پایین، ب. دمای بالا

بر اساس نتایج آزمایش کشش استحکام کامپوزیت در دمای محیط (۲۶°C) برابر با ۵۴۲ مگاپاسکال و برای دمای بالا (۲۰۰۵–۹۰) برابر با ۵۲۵ مگاپاسکال می،اشد.

۲-۳-۲- آلیاژ حافظهدار

آلیاژ حافظهدار دارای دو فاز اصلی مارتنزیت و آستنیت می،باشد که فاز مارتنزیت در دمای پایین و سطح تنش بالا پایدار است ولی فاز آستنیت در دمای بالا و سظح تنش پایین پایدار است. این آلیاژها میتوانند در اثر سرد شدن و همچنین در اثر وارد شدن یک تنش مکانیکی در دمای بالا از فاز آستنیت به فاز مارتنزیت تبدیل شوند. اگر به این آلیاژ در حالی که در فاز مارتنزیت دوقلو می،باشد تنش مکانیکی مشخصی وارد شود به مارتنزیت غیر دوقلو تبدیل میشود. در این فاز اگر آلیاژ باربرداری شود مقداری کرنش پسماند برای آن باقی می ماند. حال اگر آنرا تا دمای مشخصی گرم کنیم قادر می،باشد که به این پدیده اثر حافظهشکلی میگویند. در این کار برای مدل سازی آلیاژ حافظهدار از مدل غیرخطی موجود در کتابخانهی نرمافزار مدل سازی آلیاژ حافظهدار از مدل غیرخطی موجود در کتابخانهی نرمافزار سوپرالاستیسیتی و رفتار اثر حافظهی شکل در دمای بالا و پایین می،باشد. شبیه سازی رفتار سوپرالاستیسیتی نرمافزار بر اساس مدل ۳ بعدی شبیه سازی رفتار سوپرالاستیسیتی نرمافزار بر اساس مدل ۳ بعدی

در شبیهسازی اثر حافظه شکلی اگر دمای کاری بزرگتر از دمای کامل آستنیت قرار داده شود، رفتار سوپرالاستیسیتی شبیه سازی خواهد شد. شبیه سازی پدیده یاثر حافظه ی شکل آلیاژ حافظه دار در نرم افزار انسیس^۲ بر اساس مدل ۳ بعدی زواین و همکاران [۲۹–۳۱] می باشد.

ثوابت مادی استفاده شده برای شبیهسازی خاصیت اثر حافظه شکل شوابت مادی استفاده شده برای شبیهسازی خاصیت اثر حافظه شکل آستنیت، مدول الاستیک فاز مارتنزیت، حداکثر کرنش تبدیل فاز، ضریب بزرگنمایی تنش، محدوده الاستیک، دمای مرجع که در آن هیچ مارتنزیت دوقلویی مشاهده نشود، ضریب سختشوندگی در طی تبدیل فاز و ضریب پواسون فاز آستنیت میباشند. مقادیر استفاده شده برای ثوابت مادی استفاده شده در بالا، در جدول ۲ ارائه شده است.

	[37.1]	حافظهدار	آلياژ	خواص	دول ۲
--	--------	----------	-------	------	-------

$T_0(k)$	R (MPa)	β (MPa)/℃	$\bar{\varepsilon}_L(\%)$	E_m (GPa)	$E_a(GPa)$
880/10	18.	18/80	۶/۷۵	۲۸	٨٠
<i>Т_т</i> (°С)	<i>T_{ms}</i> (°C)	<i>Т_{аf}</i> (°С)	<i>T_{as}</i> (°C)	θ	h (MPa)
47	۵۲	٨۴	۶٩	۰ /۳۳	۵۰۰
$\sigma_f^u(MPa)$	ε^{f}_{max}	C_A	C _M	σ_{f}^{cr} (MPa)	σ_s^{cr} (MPa)
1.8.	۰/•۹۱۵	۱۳/۵	۸/۴۴	191/1	۲۳۲/۰۵

با استفاده از خواص داده شده ابتدا رفتار ترمومکانیکی سیمهای حافظهدار جداگانه شبیه سازی شده که در شکل ۲ نشان داده شدهاند. همانطور که شکل ۲ نشان می دهد مدل استفاده شده و نتایج به دست آمده از آن همخوانی خوبی با نتایج آزمایشگاهی دارند. نشریه علوم و فناوری **کا میو زیت**

^{1.} Auricchio 2. Ansys 15.0

همانطور که شکل ۲ نشان میدهد نتایج عددی و آزمایشگاهی همخوانی خیلی خوبی دارند.

۲-۴- محاسبه تنش فشاری اولیه در کامپوزیت

با توجه به اینکه در آزمایش صورت گرفته توسط طاهری و همکاران ابتدا به سیمهای حافظهدار ۴ درصد پیش کرنش اعمال شده است و سپس درون کامپوزیت قرار گرفتهاند، پس از پخت کامپوزیت و رها نمودن سیمهای مقدار این تنش فشاری با افزایش درصد حجمی سیمها و همچنین با افزایش مقدار پیشکرنش اولیه افزایش مییابد. در ادامه برای محاسبه مقدار این تنش فشاری یک مدل تئوری ارائه شده است. این تئوری با فرض کامل در نظر گرفتن اتصال سیمها با ماتریس زمینه ارائه شده است. این فرض با واقعیت در تداخل نیست زیرا برای پیشکرنش اعمال شده، پس از رها نمودن سیمهای حافظهدار هیچگونه جدایشی میان سیم و ماتریس زمینه رخ نمی دهد.

کرنش کلی درون سیمهای حافظهدار شامل دو قسمت کرنش خطی (آناق) و کرنش تبدیل فاز است. با باربرداری یک سیم پیشکشیدهی حافظهدار قسمت خطی آن بازیابی میشود اما قسمت تبدیل فاز آن به صورت یک کرنش پسماند (قres) درون سیم باقی میماند (شکل ۳).

بنابراین کرنش کلی درون سیمهای حافظهدار به صورت رابطه (۱۴) تعریف میشود.

$$\varepsilon_{total} = \bar{\varepsilon}_{lin} + \bar{\varepsilon}_{res} \tag{14}$$

پس از قراردادن سیمهای حافظهدار درون کامپوزیت و رهاسازی آنها از قاب اولیه، کامپوزیت از بازیابی کامل کرنش خطی سیمهای حافظهدار جلوگیری میکند. بنابراین مقداری از کرنش خطی سیمهای حافظهدار بازیابی

میشود (
$$\overline{\mathcal{E}}_{rec}$$
) و مقداری از آن درون سیمها باقی میماند ($\overline{\mathcal{E}}_{f}$). بنابراین

$$\bar{\varepsilon}_{\rm lin} = \bar{\varepsilon}_{\rm rec} + \bar{\varepsilon}_{\rm f} \tag{10}$$

مى توان نوشت.

(1Y)

شکل ۳ منحنی شماتیک تنش _ کرنش درون یک سیم حافظهدار [۳۳]

با توجه به اینکه اتصال میان سیمهای حافظهدار و ماتریس کامپوزیت کامل در نظر گرفته شده است، بنابراین تمامی کرنش بازیابی شده باید درون کامپوزیت القاء شود در نتیجه میتوان گفت:

$$\bar{\varepsilon}_{rec} = \| \varepsilon_c \| \tag{19}$$

که $\|\varepsilon_c\|$ ااندازهی کرنش فشاری القاء شده درون کامپوزیت است. با قراردادن رابطهی (۱۶) درون رابطهی (۱۵)، کرنش خطی سیمهای حافظهدار به صورت رابطه (۱۷) بهدست میآید.

$$\bar{\varepsilon}_{lin} = \bar{\varepsilon}_c + \bar{\varepsilon}_f$$

با توجه به اینکه اتصال میان سیمهای حافظهدار و ماتریس کامپوزیت کامل در نظر گرفته شده است، میتوان یک نیروی عمل و عکسالعمل میان سیم حافظهدار و ماتریس اطراف آن در نظر گرفت. کرنش خطی درون سیم حافظهدار بهصورت رابطه (۱۸) تعریف میشود.

$$\bar{\varepsilon}_f = \frac{\sigma_{lin}}{E_s} = \frac{f}{A_s E_s} \tag{14}$$

که در این رابطه A_s سطح مقطع آلیاژ حافظهدار و E_s مدول الاستیک سیم حافظهدار میباشد. با توجه به خطی در نظر گرفتن رفتار کامپوزیت در جهت طولی و عرضی میتوان نوشت.

$$\bar{\varepsilon}_c = \sigma/E_c = f/A_c E_c \tag{19}$$

در این رابطه A_c سطح مقطع کامپوزیت و E_c مدول الاستیک کامپوزیت در جهت طولی است. در اینصورت میتوان مدول کامپوزیت را به صورت رابطه (۲۰) محاسبه نمود.

$$E_c = V_{PC} E_{PC} + V_m E_m \tag{(Y)}$$

که V_m درصد حجمی ماتریس اطراف سیم حافظهدار و V_{PC} درصد حجمی کامپوزیت پیش آغشتهی اولیه است. با جایگذاری روابط (۱۸) و (۱۹) درون رابطه (۱۷) می توان نیروی f را محاسبه نمود.

$$\bar{\varepsilon}_{lin} = \frac{f}{A_c E_c} + \frac{f}{A_s E_s} \tag{(Y1)}$$

با استفاده از معادله (۲۱) نیروی f محاسبه میشود. با استفاده از معادلات (۱۸) و (۱۹) تنش و کرنش فشاری ایجاد شده درون کامپوزیت و همچنین تنش و کرنش کششی باقیمانده درون سیمهای حافظهدار را محاسبه نمود. مقادیر محاسبه شده برای سیم حافظهدار و کامپوزیت در جدول ۳ ارائه شدهاند. $\lambda = \sqrt{\left(\frac{\delta_n}{\delta_n^c}\right)^2 + \beta^2 \left(\frac{\delta_t}{\delta_t^c}\right)^2}$

 $T_n = K_n \delta_n (1 - D_m)$

 $T_t = K_t \delta_t (1 - D_m)$

 $D_m = \begin{cases} 0\\ \min(1, d_m) \end{cases}$

 $\lambda_{cr} = \frac{\delta_n^*}{\delta_n^c} = \beta \frac{\delta_t^*}{\delta_t^c}$

 $d_m = \eta \left(\frac{\lambda^{max} - \lambda_{cr}}{\lambda^{max}} \right)$

 $\eta = \frac{\delta_n^{\grave{c}}}{\delta_n^c - \delta_n^*} = \frac{{\delta_t^c}'}{{\delta_r^c} - {\delta_r^*}}$

برای مدل دو خطی تحت حالت مود ترکیبی شکست، جدایش سطوح

در این رابطه β ثابت بدون بعدی است که اختلاف وزنهای مربوط به

جهش جابجایی نرمال و مماسی را در نظر می گیرد. در این حالت روابط میان

کشش سطحی نرمال و مماسی با جهشهای جابجایی در راستاهای نرمال و

پارامتر آسیب D_m به صورت رابطه (۲۵) تعریف می شود.

 $\lambda^{max} \leq \lambda_{cr}$

 $\lambda^{max} > \lambda_{cr}$

پارامترهای نامبرده شده در معادله (۲۵) با روابط (۲۶) تا (۲۸) تعریف

در این روابط λ^{max} برابر با حداکثر مقدار λ در طی تاریخچه

در این قسمت ابتدا به اعتبار سنجی استفاده از مدل جدایش سطحی پرداخته

شده و سپس به شبیهسازی آزمایش انجام شده توسط طاهری پرداخته و اثر

عوامل مختلف ذکر شده در بالا پرداخته می شود.

مماسی به صورت روابط (۲۳) و (۲۴) تعریف می شود.

المان به هر دو جزءِ جهش جابجایی ً نرمال و مماسی وابسته است. برای در

نظر گرفتن سهم هر مود در جدایش یک جهش جابجایی بدون بعد تحت

عنوان λ در نظر گرفته شده است که به صورت رابطه (۲۲)تعریف می شود.

	جندون ۱۰	مقدار تنس و	ىرىس دروں د	سیم های محافظ	للافار و فامپوری	بت پس از ره	فاسارى سيم	های حافظه دار	
سیم حافظەدار	دما	E _c (GPa)	E _s (GPa)	<i>F</i> (N)	$\overline{\mathcal{E}}_{ ext{lin}}$	$\overline{arepsilon}_{ m f}$ (/.)	$\overline{\mathcal{E}}_{\mathrm{C}}$ (/.)	σ _c (MPa)	σ _s (MPa)
·/ v c	محيط	१४/४१٣	۲۸	٣۶٠/٣١	•/••Y۵•	•/Y•۵۵	•/•۴۴۵	-٨/١٣	197/54
۰.۲ سيم	بالا	۲۰/۴۲۸	$\Delta \Upsilon / Y \lambda$	1897/87	۰/۰۱۹۱۵	1/4204	•/١٨٩٣	-۳۸/۶۷	۹۲۸/۰۸
.//	محيط	۱۸/۴۳۳	۲۸	8.1/54	•/••Y۵•	•/۶٧٣•	•/• ٧٧•	-14/• ۵	۱۸۸/۴۵
۰.۷ سیم	بالا	۲۰/۳۶۸	$\Delta \Upsilon / Y \Lambda$	2742/21	۰/۰۱۹۱۵	١/۵٩٧۵	۰/۳۱۷۵	-94/99	۸۵۹/۱۴
۲́.۱۰	محيط	18/77	۲۸	۸۱۸/۹۳	•/••Y۵•	•/9414	۰/۱۰ <i>۸۶</i>	-19/88	۱۷۹/۵۹
سيم	بالا	۲ • /۳ • ۸	$\Delta \Upsilon / Y \lambda$	3627/01	٠/٠١٩١۵	1/4798	•/436	$-\lambda\lambda/$ f I	V9۵/V۴

(27)

(۲۳)

(14)

(۲۵)

مىشوند.

(79)

(٢٧)

(۲۸)

بار گذاری است.

۳- مدلسازی

جدول ۳ مقدار تنش و کرنش درون سیمهای حافظهدار و کامپوزیت پس از رهاسازی سیمهای حافظهدار

با توجه به مقادیر بهدست آمده، با افزایش درصد حجمی سیمهای حافظهدار مقدار تنش فشاری درون کامپوزیت افزایش مییابد. همچنین با توجه به اینکه با افزایش دما سیم حافظهدار وارد فاز آستنیت میشود و مدول آن از ۲۸ به ۸۰ گیگاپاسکال میرسد، مقدار تنش فشاری درون کامپوزیت حدودا ۴/۵ برابر میشود و این تنش فشاری در بارگذاریهای بعدی کامپوزیت باعث بهبود عملکرد کامپوزیت میشود.

در تئوری ارائه شده برای ساده شدن محاسبات و تطابق با آزمایش، فرض اتصال کامل میان سیم و ماتریس زمینه در نظر گرفته شد. اما از آنجایی که با بارگذاری ثانویه جدایش بین سطحی میان سیم و ماتریس زمینه رخ میدهد در شبیهسازی صورت گرفته جدایش بین سطحی بر اساس مدل المان ناحیهی چسبنده صورت گرفته است.

۲-۵- تئوری جدایش بین سطحی

مدل ناحیه چسبنده به دو صورت المان بین سطحی و المان تماسمی ٔ مدلسازی می شود. در این تحقیق به منظور داشتن قابلیت باربرداری و بارگذاری مجدد از مدل المان چسبنده بین سطحی دوخطی^۲ ارائه شده توسط کریس فیلد و همکاران [۳۴] استفاده شده است. این مدل دو خطی دارای سه حالت غالب نوع I و II و نوع ترکیبی می باشد، که در این تحقیق همانطور که در شکل ۴ نشان داده شده است، از مود ترکیبی برای برای شبیه سازی استفاده شده است. در حالیکه در ثابت R_n و T_k به ترتیب سفتی اولیه ی چسبندگی سطحی نرمال و مماسی هستند و $T_n e_T$ کشش سطحی نرمال و مماسی هستند. اندیس های 'n' و 'z' به ترتیب نشان دهنده ی جهت نرمال، جهت مماسی و مقدار بحرانی می باشند.

^{1.} Interphase Element

2. Contact Element

www.SID.ills

^{3.} Bilinear

۳-۱- مدل اجزا محدود

در این قسمت یک مدلسازی ۳ بعدی از کامپوزیت تقویت شده ارائه شده است. صفحه یکامپوزیتی تقویت شده دارای سطح مقطع مستطیلی با ابعاد ۲/۴×۲۹×۲۲۰ میلیمتر (ضخامت، عرض، طول) میباشد. در آزمایش صورت گرفته توسط طاهری از ۲۸ سیم حافظهدار طولی با فاصله ییکسان برای تقویت کامپوزیت استفاده شده است. برای شبیهسازی از یک المان حجمی نماینده (RVE) استفاده شده است. المان حجمی در نظر گرفته شده و همچنین ابعاد سطح مقطع نمونه و اجزاء آن در شکل ۵ نشان داده شده است.

برای شبیهسازی سیمهای حافظهدار و رزین بین شان به صورت یک لایه کامپوزیت با ضخامت قطر سیمها در نظر گرفته شده است. در این صورت ۱۱۵۸۲۵۰ درصد حجم کل نمونه ماتریس و سیم خواهد بود.

اگر فرض شود سطح مقطع نمونه به صورت شکل ۵ باشد، با توجه به اینکه به جز دو سیم کناری شرایط دیگر سیمها با یکدیگر یکسان است میتوان یک عنصر حجمی نماینده به صورت بالا در نظر گرفت.

برای مدلسازی سیمهای حافظهدار از استوانههای توپر و طولی تک جهته در راستای بارگذاری استفاده شده است. با توجه به تقارن المان حجمی نماینده یک چهارم آن شبیهسازی شده است و ابعاد آن برابر با ۱/۲×۳۳۹۳×۰/۳۳۹ میلیمتر مدلسازی شده است. لازم به ذکر است طول نمونه آزمایش شده توسط طاهری و همکاران ۲۲۰ میلیمتر بوده است که به دلیل شرایط تقارن و متناسب بودن ابعاد المان حجمی نماینده، نیمی از آن مدلسازی شده است.

در شبیهسازی انجام شده برای کامپوزیت تقویتشده با ٪/ درصد سیم حافظهدار، یک سیم حافظهدار با شعاع ۱۹۰۵/ میلیمتر در نظر گرفته شده است و سپس برای ٪۸/۸۷۵ پلیمر زمینه یک استوانهی توخالی با شعاع خارجی ۰/۲۸۶۹ میلیمتر و شعاع داخلی سیم حافظهدار در اطراف آن در نظر گرفته شده است.

۳-۱-۱- شرایط مرزی و شبکه بندی

با توجه به آزمایش انجام گرفته کامپوزیت و زمینه اپوکسی در راستای طولی ثابت شدهاند اما برای اینکه میان سیم حافظهدار و زمینه اپوکسی جدایش رخ دهد، شرایط مرزی طولی برای سیم حافظهدار مقید نشده است. با توجه به اینکه یک چهارم نمونه مدلسازی شده است صفحات برش خورده در راستای عمود بر صفحه بسته شدهاند. توزیع المانها و شرایط مرزی در سطح مقطع در شکل ۶ نشان داده شدهاند.

برای اینکه محاسبات دقت لازم را داشته باشد باید سایز المانها حداقل بوده و برای جلوگیری از خطای محاسباتی اندازه المانها نباید بیش از اندازه کوچک باشد. محیط نیمدایرهی سیم حافظهدار به ۱۶ قسمت مساوی تقسیم گردیده و ضخامت کامپوزیت نیز به ۱۰ قسمت نامساوی تقسیم شده است.

شکل ۶ توزیع المان در سطح مقطع نمونه

البته از آنجایی که المان ناحیهی چسبنده به اندازهی المانها حساسیت دارد ضلع طولی نمونه در راستای کشش در ۳ حالت مختلف به ۱۱۰، ۲۲۰ و ۴۴۰ المان مختلف تقسیم بندی شد که با توجه به دقت جوابها و همگرایی حل در تمامی مدلسازیها از ۲۲۰ المان استفاده شده است. این ۳ تعداد المان ذکر شده برای آنالیز حساسیت مش صورت گرفته استفاده شدهاند، همچنین برای انجام آنالیز حساسیت محیط سیم حافظهدار به ۱۲، ۱۶ و ۱۸ قسمت مساوی نیز تقسیم و در نهایت ۱۶ قسمت مساوی به عنوان اندازه المان بهینه انتخاب شد.

۳–۱–۲– خواص مدل ناحیه چسبنده

با توجه به اینکه آزمایش بیرون کشیدن سیم حافظهدار از کامپوزیت انجام نشده است برای بهدست آوردن خواص مدل ناحیهی چسبنده ابتدا خواص داده شده در مقاله لی [۱۰] استفاده شد سپس مقادیر آنها به تدریج اصلاح شد تا نزدیکترین جوابها با نتایج آزمایش کشش انجام شده توسط طاهری بهدست آید. مقادیر استفاده شده برای ثوابت مدل ناحیه چسبنده برای هر دو دمای محیط و دمای بالا در جدول ۴ ارائه شدهاند.

جدول ۴ ثوابت مدل ناحیه چسبنده در حالت تماسی و چسبنده سطحی

T_t^{max} (MPa)	$\delta_t^{ m c}$ (mm)	T _n ^{max} (MPa)	δ_n^c (mm)	$K_t = K_n$ $(^{MPa}/_{mm})$	شبيەسازى
۲.	•/• 1884	۲۰	•/• 1884	٨٠٠٠	دمای محیط
١٠٠	•/• ۲٧	۱۰۰	•/• ٣٧	۱۸۰۰۰	دمای بالا

لازم به ذکر است که با افزایش دما، مقدار تنش مورد نیاز برای انجام جدایش افزایش چشمگیری مییابد، همچنین جابجایی مورد نیاز برای

جدایش نیز افزایش مییابد. بنابراین میتوان گفت با افزایش دما، خواص چسبندگی بین سطحی بهبود قابل توجهی خواهد داشت [۱۲]. لذا مقادیر ثابت برای دمای بالا نسبت به دمای پایین در جدول ۴ افزایش قابل توجهی داشتهاند.

۲-۳- اعتبار سنجی جدایش بین سطحی

به منظور اعتبارسنجی شبیهسازی انجام شده ابتدا نتایج بهدست آمده از آزمایش کشش تک محوره و شبیه سازی انجام شده توسط لی [۱۰] استفاده شده است. در این تحقیق لی و همکاران پس از انجام تست کشش بر روی کامپوزیت تقویتشده با آلیاژ حافظهدار (برای سه درصد حجمی مختلف از آلياژ حافظهدار)، با استفاده از مدل ناحيه چسبنده (با استفاده از المان تماسی) به شبیهسازی نتایج آزمایش پرداختهاند.

در این کار تست کشش تک محوره برای کامپوزیت دارای سه درصد مختلف سیم حافظهدار با مقادیر ۰/۲۲، ۰/۶۵ و ۱/۰۸ درصد انجام شده است. ابعاد قطعه کامپوزیتی برابر با ۲/۵×۲۶×۲۰۰ میلیمتر بوده و قطر سیمهای حافظهدار برابر با ۰/۵ میلیمتر بوده است. ثوابت استفاده شده برای شبیهسازی کار انجام شده توسط لی در جدول ۵ ارائه شدهاند.

جدول ۵ ثوابت مدل ناحیه چسبنده در مدل تماسی و چسبنده سطحی [۱۰] و [۱۷]

$\begin{array}{cc} T_t^{max} & \delta_t^c \\ (\text{MPa}) & (\text{mm}) \end{array}$	T _n ^{max} (MPa)	δ_n^c (mm)	$K_t = K_n$ $(^{MPa}/_{mm})$	مدل استفادہ شدہ شبیہسازی
180 •/•28	١٣۵	•/•7٧		لی (المان تماسی)
17/.71	17.	•/•٣٨	٨٠٠٠[١٧]	شبیهسازی مدل المان چسنده

از آنجایی که هدف اعتبارسنجی شبیهسازی بود، تسلیم نهایی در شبیهسازی در نظر گرفته نشده است. نتایج بهدست آمده برای سه درصد مختلف سیم حافظهدار در شکل ۷ ارائه شدهاند.

همانطور که از شکل ۷ پیداست شبیه سازی صورت گرفته دارای دقت خوبی بوده و حداکثر خطا نسبت به آزمایش برابر با ۵/۰۹ درصد برای حالت تک سیم حافظهدار میباشد. برای حالتهای ۳ و ۵ سیم حافظهدار حداکثر خطا برابر با ۴/۶۸ و ۳/۴۶ درصد بوده است.

۳-۳- نتایج شبیهسازی

۳-۳-۱ کامپوزیت تقویت شده با سیمهای بدون پیش کرنش در دمای محیط در این حالت از سیمهای بدون پیشکرنش در دمای محیط برای تقویت كامپوزيت زمينه استفاده شده است. در اين حالت به دليل تبديل مارتنزيتي که درون سیمهای حافظهدار رخ میدهد منحنی به صورت یک منحنی دوخطی خواهد بود. در شکل ۸ منحنی تنش متوسط بر حسب کرنش مهندسی برای حالت بدون پیش کرنش در دمای محیط نشان داده شده است.

در این حالت از آنجایی که سیم حافظهدار وارد ناحیهی تبدیل فاز شده است، و مدول الاستیک آنها به مقدار ناچیزی تقلیل پیدا میکند، لذا ناحیهی مربوط به جدایش بین سطحی بسیار کوچک بوده و به همین دلیل با افزایش تنش اختلاف شبیهسازی و آزمایش ثابت باقی مانده است تا در نهایت کامپوزیت تسلیم شده است. همچنین شیب منحنی در کرنش ۲۰۰۵ کاهش پیدا کرده است که این بدلیل تبدیل فاز درون سیمهای حافظهدار بوده است.

شکل ۸ تنش متوسط _ کرنش مهندسی در حالت بدون پیش کرنش در دمای محیط

0.01

0.02

0.005

www.SID.i

۳-۳-۳ کامپوزیت تقویت شده با سیمهای بدون پیشکرنش در دمای بالا در این حالت از سیمهای بدون پیشکرنش در دمای بالا برای تقویت کامپوزیت زمینه استفاده شده است. همانطور که انتظار میرفت با در نظر گرفتن اتصال بین سطحی ضعیف، منحنی تنش _ کرنش آن پایین تر از حالت اتصال سطحی کامل است. در شکل ۹ تنش متوسط – کرنش مهندسی در حالت بدون پیش کرنش در دمای بالا نشان داده شده است.

در این حالت با توجه به اینکه خواص المان بین لایهای (تنش جدایش) بزرگتر از حالت دما پایین است اولین جدایشها در تنش حدود ۱ درصد كرنش (كرنش شروع تبديل فاز ١/٣٣ درصد) رخ داده است، سپس با افزايش بار جدایش افزایش یافته و مدول ماده کاهش است، پس از آن با ورود به ناحیهی تبدیل فاز سیم حافظهدار جدایش رشد نگرده است و در نتیجه شیب منحنى (مدول متوسط كامپوزيت) ثابت باقي مانده است. همچنين ورود سيم حافظهدار به ناحیهی تبدیل فاز باعث توقف جدایش بین سطحی می شود.

درشکل ۱۰ منحنی تنش _ جابجایی طولی (z) در برخی از المانهای سیم حافظهدار که دچار جدایش شدهاند و تنش درون آنها افت کرده است، نشان داده شده است.

شکل ۱۰ منحنی تنش – جابجایی طولی درون سیم حافظهدار برای المانهای دچار جدایش شده در حالت دما بالا (۱۰۰ درجه سلسیوس)

در شکل ۱۰ با فاصله گرفتن از ابتدای قطعه به سمت میانهی قطعه، توزيع تنش درون سيم حاقظهدار به صورت شكلهاى (الف) تا (ت) تغيير می کند. بر این اساس چون تمرکز تنش در دو انتهای قطعه بیشتر است جدایش از المان های ابتدایی شروع می شود (حالت الف) ولی در میانه قطعه (حالت ت) هیچ جدایشی در المان بینسطحی رخ نداده است.

۳-۳-۳ کامیوزیت تقویت شده با سیمهای حافظهدار، دارای ۴٪ پیش کرنش در دمای پایین

در این حالت از سیمهای دارای ۴ درصد پیش کرنش برای تقویت کامپوزیت استفاده شده است. نتایج شبیهسازی در این حالت با نتایج بهدست آمده از آزمایش انجام شده توسط طاهری و همکاران [۱] مقایسه شدهاند و نتایج آزمایش دقت نتایج شبیهسازی را نشان میدهد. مطابق با شکل ۱۱ حداکثر خطای بین شبیهسازی در حالتهای بدون درنظر گرفتن مدل ناحیهی چسبنده و با در نظر گرفتن آن برابر با ۵/۸۵ و ۴/۹ درصد می باشد.

مطابق با شکل ۱۱ منحنی تقریبا به صورت خط میباشد زیرا سیم حافظهدار در کل زمان بارگذاری در حالت تبدیل فاز است و مدول آن ثابت و خیلی کوچک میباشد. همچنین دلیل اینکه منحنی بهدست آمده از آزمایش به صورت یک منحنی دوخطی می باشد نیز این است که طبق شکل ۱، رفتار کامپوزیت کاملا به صورت خطی نمی باشد و از آنجایی که اغلب نمونه (۸۵٪) کامپوزیت میباش د رفتار غالب آن باعث دوخطی شدن نمودار می شود.

در شکل ۱۲ منحنی تنش _ جابجایی طولی (z) در برخی از المانهای سیم حافظهدار که دچار جدایش شدهاند و تنش درون آنها افت کرده است، نشان داده شده است.

قسمت ابتدایی منحنیهای شکل ۱۲ مربوط به اعمال ۴ درصد پیشکرنش میباشد. سپس با رهاکردن سیمهای حافظهدار و اعمال یک کرنش فشاری درون ماتریس و کامپوزیت اطراف سیم، تنش درون سیمهای حافظهدار کمی آفت نموده و با بارگذاری ثانویه دوباره، تنش درون سیمهای حافظهدار افزایش یافته است تا جدایش رخ داده و باعث اّفت ناگهانی تنش در سیمهای حافظهدار شده است. در شکل ۱۲ حالت (الف) در انتهای نمونه در نظر گرفته شده و چون در لبهی انتهایی به دلیل شرایط مرزی تمرکز تنش وجود دارد این ناحیه زودتر از نواحی دیگر دچار جدایش می شود. به ترتیب برای نمودارهای (ب)، (پ) و (ت) در راستای طولی نمونه و به سمت مرکز نمونه، توزيع تنش سيم حافظهدار ترسيم شده است.

نشریه علوم و فناوری **کا میو** *ز***ید**

۳-۳-۴- کامپوزیت تقویت شده با سیمهای حافظهدار، دارای ۴٪ پیشکرنش در دمای بالا

در این حالت نیز از سیمهای دارای ۴ درصد پیش کرنش در دمای بالا برای تقویت کامپوزیت استفاده شده است. در این حالت بر خلاف حالت دمای پایین منحنی به صورت یک منحنی دوخطی میباشد. زیرا در حالت دماپایین طبق جدول ۳ پس از رهاسازی سیمها حدود ۰/۰۷ درصد کرنش بازیابی شده بود که مقدار کوچکی میباشد، اما در حالت دما بالا این مقدار حدود ۰/۳۲ درصد میباشد. بنابراین پس از بارگذاری از آنجایی که مدول سیمهای دارای ۴ درصد پیش کرنش برابر با ۵۳/۷۸ گیگاپاسکال میباشد و پس از ورود به ناحیهی تبدیل فاز مدول آن به حدود ۱ گیگاپاسکال افت می کند بنابراین منحنی تنش متوسط – کرنش به صورت یک منحنی دوخطی خواهد شد (شکل ۱۳).

از آنجایی که با افزایش بار سیم حافظهدار از فاز آستنیت به مارتنزیت تبدیل میشود، مدول آن کاهش مییابد، بنابراین همانطور که ذکر شد پس از

اعمال ۴ درصد کرنش، مدول سیمهای حافظهدار به مقدار ۵۳/۷۸ گیگاپاسکال میرسد. شکل ۱۴ نحوه تغییرات مدول سیم حافظهدار را بر حسب معادله ۷ نشان می دهد.

شکل ۱۴ تغییرات مدول سیمهای حافظهدار بر حسب درصد کرنش

با رسیدن تنش بین سطحی به مقدارکافی جدایش میان سطوح المان ناحیهی چسبنده شروع می شود. در شکل ۱۵ منحنی تنش برشی بر حسب جابجایی برای یک المان بین لایه ای نشان داده شده است.

۳-۳-۵- تنش فشاری درون کامپوزیت

همانطور که قبلا ذکر شد قرار دادن سیمهای حافظهدار پیشکشیده درون کامپوزیت و سپس رها نمودن آنها، باعث اعمال یک تنش فشاری درون کامپوزیت اولیه میشود. مقدار این تنش فشاری با استفاده از تئوری ارائه شده و همچنین شبیه سازی صورت گرفته شده محاسبه شده است. شکل ۱۶ مقادیر این تنشهای پسماند را برای دو حالت دما پایین و دما بالا درون کامپوزیت نشان میدهد.

شکل ۱۶ تنش فشاری موجود در کامپوزیت پس از رها سازی سیمها

نشریه علوم و فناوری ک**ا میو** *ز***یت**

با توجه به مطالب گفته شده میتوان دریافت که مقدار این تنش فشاری با افزودن درصد حجمی سیمهای حافظهدار افزایش مییابد و با کاهش آن مقدار تنش فشاری کاهش مییابد. باید به این نکته توجه داشت که افزایش بیش از حد درصد سیمهای حافظهدار باعث جدایش زود هنگام میان سیم و ماتریس زمینه میشود، بنابراین باید مقدار بهینهای برای انتخاب درصد حجمی سیمهای حافظهدار انتخاب نمود.

با توجه به مطالب گفته شده در بالا، حسن استفاده از سیمهای پیشکشیده در این میباشد که پس از اینکه کامپوزیت دچار ترکخوردگی ماتریسی شد و سفتی آن کاهش یافت میتوان با افزایش دمای سیمهای پیشکشیده یک تنش فشاری بر روی کامپوزیت اعمال نمود و باعث کاهش تمرکز تنش در نوک ترکها شده و از پیشروی آنها جلوگیری نمود. علاوه بر این با افزایش مقدار پیشکرنش اولیه سیمها میتوان مقدار این تنش فشاری را افزایش داده و باعث بهبود وضعیت سازه ای کامپوزیت شد. اما انتخاب میزان مناسب پیشکرنش در سیمهای حافظهدار اهمیت داشته و در صورت نامناسب بودن، در باربرداری و بارگذاری بعدی اثر تقویت کنندگی نخواهد داشت.

۴- نتیجهگیری

در این تحقیق اثر تقویت کامپوزیتهای زمینه پلیمری با سیمهای حافظهدار را بررسی نموده و اثر سیمها بر روی رفتار ترمومکانیکی کامپوزیت بررسی شد. علاوه بر این اثر پارامترهای مختلف مثل جدایش بین سطحی میان سیمهای حافظهدار و ماتریس زمینه، دمای کاری نمونه، مقدار پیش کرنش اولیه سیمها بررسی شد. در ابتدا با استفاده از نتایج آزمایشی موجود در مرور ادبیات صحت شبیه سازی انجام گرفته ارزیابی و سپس اثر پارامترهای مختلف بررسی شد. همچنین یک مدل تئوری با فرض چسبندگی سطحی کامل میان سیم حافظهدار و ماتریس زمینه ارائه و به وسیله آن مقدار تنش فشاری ناشی از رهاسازی سیمهای حافظهدار محاسبه شد. نتایج به دست آمده تحقیق را می توان به صورت زیر خلاصه نمود:

- رفتار کامپوزیت های تقویت شده با سیمهای بدون پیش کرنش در هر دو دمای محیط و بالا به صورت یک منحنی دوخطی میباشد، که علت آن رخدادن تبدیل مارتنزیتی درون سیمهای حافظهدار میباشد.
- ۲. در نظر گرفتن چسبندگی سطحی ضعیف میان سیم حافظهدار و ماتریس زمینه باعث بهبود شبیهسازی نسبت به حالت چسبندگی بینسطحی کامل، شد. اما از آنجایی که سیمهای حافظهدار درصد کمی از نمونه را شامل میگردند، جدایش قسمتی از آنها در پاسخ تنش – کرنش کلی کامپوزیت تاثیر چندانی نمیگذارد و در نظر گرفتن جدایش بین لایه ای در محاسبات، هزینه محاسباتی را چندین برابر میکنند. با توجه به دقت قابل قبول نتایج حالت چسبندگی بین سطحی کامل، میتوان برای طراحی اولیه یاین قطعات از فرض چسبندگی سطحی کامل با ضریب اطمینان مناسب استفاده نمود.
- ۳. با افزایش تنش تبدیل فاز درون سیمهای حافظهدار به دلیل افزایش دما، مقدار جدایش بینسطحی حدود سه برابر نسبت به حالت دما پایین افزایش یافت، بنابراین با توجه به تغییرات نسبتا بزرگ در تنش سیمها پس از فعالسازی باید در طراحی این

سازهها به مقدار افزایش دما و دمای فعالسازی سیمهای حافظهدار بسیار توجه نمود.

- ۴. با اعمال پیش کرنش به سیمهای حافظهدار طول ناحیه ی جدایش بین سطحی افزایش خواهد یافت، ضمن اینکه باعث کاهش در مدول کلی سازه نیز می شود. بنابراین بسیار مهم است که مقدار پیش کرنش نیز با دقت انتخاب شود.
- ۵. مقادیر تنش فشاری پسماند درون کامپوزیت در دمای پایین نسبت به حالت دما بالا بسیار کوچک می باشد. همچنین پیش کرنش باعث ورود سیم حافظهدار به ناحیهی تبدیل فاز شده و در نتیجه باعث افت مدول کلی کامپوزیت می شود. در حالت دما بالا استفاده از سیمهای دارای پیش کرنش، باعث ایجاد تنش فشاری قابل توجهی درون کامپوزیت می شود، اما بدلیل ورود سیمها به ناحیهی تبدیل فاز مار تنزیتی سفتی کلی کامپوزیت کاهش می یابد. علاوه بر آن مقدار تنش بالای درون سیمها باعث جدایش بین سطحی بیشتری می شود. بنابراین باید در انتخاب مقدار پیش کرنش اعمالی به سیمهای حافظهدار دقت نمود.
- ۶. با توجه به حالات بررسی شده بهترین حالت استفاده از سیمهای بدون پیش کرنش در وضعیت دمای بالا میباشد، زیرا در این حالت، مدول کلی کامپوزیت اولیه بدلیل مدول بالای فاز آستنیت افزایش چشم گیری می نماید. ضمن اینکه رفتار کلی کامپوزیت تا حدود کرنش ۱/۶ درصد، خطی خواهد بود. حتی اگر بارگذاری تا حدی باشد که سیمهای حافظهدار وارد ناحیهی تبدیل فاز گردند، پس از باربرداری به نقطهی اولیه خود باز خواهند گشت.

۵- فهرست علایم

	عريم
Es	مدول سيم حافظهدار
E _C	مدول كامپوزيت
Em	مدول ماتريس زمينه
E _{SMAHC}	مدول مؤثر كامپوزيت تقويت شده با سيم حافظهدار
$\varepsilon_{ m total}$	کرنش کلی درون سیمهای حافظهدار در اثر بارگذاری
Т	کشش سطحی
T_0	دمای مرجع
$\varepsilon_{ m L}$	حداکثر کرنش نبدیل فاز
h	ضریب بزرگنمایی تنش
R	محدوده الاستيك
يرنويسها	
res	پسماند
rec	بازیابی شدہ
lin	قسمت خطى
f	سیمهای حافظهدار
m	معادل
n	جهت نرمال
t	جهت برشی

c مقادیر بحرانی

intelligent material systems and structures, Vol. 4, No. 2, pp. 229-242, 1996

- [24] Boyd, J. G. and Lagoudas, D. C., "A Thermodynamical Constitutive Model for Shape Memory Materials," Part I, the monolithic shape memory alloy, International Journal of Plasticity, Vol. 12, No. 6, pp. 805-842, 1996.
- [25] Boyd, J. G. and Lagoudas, D. C., "A Thermodynamical Constitutive Model for Shape Memory Materials," Part II, the SMA composite material, International Journal of Plasticity, Vol. 12, No. 7, pp. 843-873,1996.
- [26] Auricchio, F. and Taylor, R. L., "Shape-Memory Alloys: Modelling And Numerical Simulations Of The Finite-Strain Superelastic Behavior, Computer methods in applied mechanics and engineering, Vol. 143, No. 1, pp. 175-194,1997.
- [27] Tomblin, J. McKenna, J. Ng, Y. and Raju, K. S., "Advanced General Aviation Transport Experiments," 2001.
- [28] Auricchio, F., "A Robust Integration-Algorithm for a Finite-Strain Shape-Memory-Alloy Superelastic Model," International Journal of plasticity, Vol. 17, No. 7, pp. 971-990,2001. [29] Auricchio, F. Taylor, R. L. and Lubliner, J., "Shape Memory Alloys:
- Macromodelling and Numerical Simulations of the Superelastic Behavior," Computer methods in applied mechanics and engineering, Vol. 146, No. 3, pp. 281-312,1997.
- [30] Souza, A. C. Mamiya, E. N. and Zouain, N., "Three-Dimensional Model for Solids Undergoing Stress-Induced Phase Transformations," European Journal of Mechanics-A/Solids, Vol. 17, No. 5, pp. 789-806,1998. [31] Auricchio, F. and Petrini, L., "Improvements and Algorithmical
- Considerations on a Recent Three-Dimensional Model Describing Stress-Induced Solid Phase Transformations," International Journal for numerical methods in engineering, Vol. 55, No. 11, pp. 1255-1284,2002.
- [32] Boulevard, B., "Memry Corp, High Temperature Shape Memory Nitinol Alloy," http://www.memry.com / products - services / melting / nitinol alloys, available in 10, March 2012
- [33] Liang, C and Rogers, C. A., "One-Dimensional Thermomechanical Constitutive Relations for Shape Memory Materials," Journal of intelligent material systems and structures, Vol. 1, No. 2, pp. 207-234, 1990.
- [34] Alfano, G. and Crisfield, M., "Finite Element Interface Models for the Delamination Analysis of Laminated Composites: Mechanical and Computational Issues," International journal for numerical methods in engineering, Vol. 50, pp. 1701-1736, 2001.

[1] Taheri-Behrooz, F. Taheri, F. and Hosseinzadeh, R., "Characterization of a Shape Memory Alloy Hybrid Composite Plate Subject to Static Loading, Materials and Design, Vol. 32, No. 5, pp. 2923-2933, 2011.

8- مراجع

- Aurrekoetxea, J. Zurbitu, J. De Mendibil, I. O. Agirregomezkorta, A. Sánchez-Soto, M. and Sarrionandia, M., "Effect of Superelastic Shape Memory Alloy Wires on the Impact Behavior of Carbon Fiber Reinforced in Situ Polymerized Poly(Butylene Terephthalate) Composites," Materials Letters, Vol. 65, No. 5, pp. 863–865, 2011.
  [3] Cho, H. K. and Rhee, J., "Nonlinear Finite Element Analysis of Shape Memory Alloy (SMA) Wire Reinforced Hybrid Laminate Composite
- Shells," International Journal of Non-Linear Mechanics, Vol. 47, No. 6, pp. 672-678, 2012.
- [4] Ni, Q. Q. Zhang, R. X. Natsuki, T. and Iwamoto, M., "Stiffness and Vibration Characteristics of SMA/ER3 Composites with Shape Memory Alloy Short Fibers," Composite Structures, Vol. 79, No. 4, pp. 501-507, 2007.
- [5] Lau, K. T. Chan, A. W. L. Shi, S. Q. and Zhou, L. M., "Debond Induced by Strain Recovery of an Embedded NiTi Wire at a NiTiepoxy Interface: Micro-Scale Observation," Materials and Design, Vol. 23, No. 3, pp. 265-270.2002.
- Shimamoto, A. Ohkawara, H. and Nogata, F., "Enhancement of [6] Mechanical Strength by Shape Memory Effect in TiNi Fiber-Reinforced Composites," Engineering Fracture Mechanics, Vol. 71, No. 18, pp. 737-746.2004.
- [7] Lee, J. K. and Taya, M., "Strengthening Mechanism of Shape Memory Alloy Reinforced Metal Matrix Composite," Scripta Materialia, Vol. 51, No. 5. pp. 443-447, 2004.
- [8] Raghavan, J. Bartkiewicz, T. Boyko, S. Kupriyanov, M. Rajapakse, N. and Yu, B., "Damping, Tensile, and Impact Properties of Superlastic Shape Memory Alloy (SMA) Fiber-Reinforced Polymer Composites," Composites Part B: Engineering, Vol. 41, No. 3, pp. 214-222, 2010.
- [9] Lei, H. Wang, Z. Zhou, B. Tong, L. and Wang, X., "Simulation and Analysis of Shape Memory Alloy Fiber Reinforced Composite Based on Cohesive Zone Model," Materials and Design, Vol. 40, pp. 138-147, 2012.
- [10] Lei, H. Wang, Z. Tong, L. Zhou, B. and Fu, J., "Experimental and Numerical Investigation on the Macroscopic Mechanical Behavior of Shape Memory Alloy Hybrid Composite with Weak Interface," Composite Structures, Vol. 101, pp. 301–312, 2013.
- [11] Antico, F. Zavattieri, P. Jr, L. H. Mance, A. Rodgers, W. and Okonski, D., Adhesion of Nickel-Titanium Shape Memory Alloy Wires to Thermoplastic Materials: Theory and Experiments," Smart Materials and Structures, Vol. 21, No. 3, pp. 035022, 2012.
- [12] Poon, C. K. Lau, K. T. and Zhou, L. M., "Design of Pull-Out Stresses for Prestrained SMA Wire/Polymer Hybrid Composites," Composites Part B: Engineering, Vol. 36, pp. 25-31, 2005.
- [13] Wang, Y. Zhou, L. Wang, Z. Huang, H. and Ye, L., "Stress Distributions in Single Shape Memory Alloy Fiber Composites," Materials & Design, Vol. 32, pp. 3783-3789, 2011.
- [14] Khalili, S. M. R. Saeedi, A. and Fakhimi, E., "Evaluation of the Effective Mechanical Properties of Shape Memory Wires/Epoxy Composites Using Representative Volume Element," Journal of Composite Materials, p. 0021998315596453, 2015.
- [15] Wang, X. and Hu, G., "Stress Transfer for a SMA Fiber Pulled Out From an Elastic Matrix and Related Bridging Effect," Composites Part A: Applied Science and Manufacturing, Vol. 36, pp. 1142-1151, 2005.
- [16] Kushch, V. Shmegera, S. Brondsted, P. and Mishnaevsky, L., "Numerical Simulation of Progressive Debonding in Fiber Reinforced Composite Under Transverse Loading," International Journal of Engineering Science, Vol. 49, pp. 17-29, 2011.
- [17] Dawood, M. El-Tahan, M. and Zheng, B., "Bond Behavior of Superelastic Shape Memory Alloys to Carbon Fiber Reinforced Polymer Composites." Composites Part B: Engineering, Vol. 77, pp. 238-247, 2015.
- [18] Pavandeh, Y. Meraghni, F. Patoor, E. and Eberhardt, A., "Effect of Martensitic Transformation on the Debonding Propagation in Ni-Ti Shape Memory Wire Composite," Materials Science and Engineering: A, Vol. 518, pp. 35-40, 2009.
- [19] Payandeh, Y. Meraghni, F. Patoor, E. and Eberhardt, A., "Debonding Initiation in a NiTi Shape Memory Wire-Epoxy Matrix Composite. Influence of Martensitic Transformation," Materials & Design, Vol. 31, pp. 1077-1084.2010.
- [20] Liang, C. and Rogers, C. A., "One-Dimensional Thermomechanical Constitutive Relations for Shape Memory Materials," Journal of intelligent material systems and structures, Vol. 1, No. 2, pp. 207-234, 1990
- [21] Tanaka, K. Kobayashi, S. and Sato, Y., "Thermomechanics of Transformation Pseudoelasticity and Shape Memory Effect in Alloys," International Journal of Plasticity, Vol. 2, No. 1, pp. 59-72, 1986.
- [22] Ivshin, Y. and Thomas, J. P., "A Thermomechanical Model for a One Variant Shape Memory Material," Journal of intelligent material systems and structures, Vol. 5, No. 4, pp. 455-473, 1994.
- [23] Brinson, L. C., "One-Dimensional Constitutive Behavior of Shape Memory Alloys: Thermomechanical Derivation with Non-constant Material Functions and Redefined Martensite Internal Variable," Journal of